

rännaku kava, mida on soovitatav tarvitada kihelkonna iseloomulisemate kohtadega tutvumiseks.

Jõesuust järve ääres kulgevat maanteed mööda kuni Verevi küla poole pöörduva väiksema teeni (1.8 km), mida mööda edasi kuni Verevi voorel asuva külani 2.5 km (pöörata tähelepanu maapinna punaka värvi ja talude asetuse peale!). Sealt edasi üle Rakke voore ja küla maanteele välja (4.1 km) ja edasi järve poole viivat külavahelist teed mööda Karikolgule (3.3 km), kust üle Uniküla ja Neemis-küla saab Rannu kiriku juurde (5.3 km). Seal pöörata üle Saviküla (punased savilademed!) Tamme mõisa pankrannikule (suurepärased devooni liivakivi paljastused, murdkulpad, rusukalle, jääst kokkukuhjatud rändrahnud!) ja edasi mööda rannikut kuni Vehendi vooreni (8.9 km). Siit on kohane pöörata üle Nigula oja ümbritsevate luidete ja nõmmemetsade Rannu apostl.-õigeusu kiriku juurde (4.4 km), kust edasi kitsal vallseljakul jooksvat maanteed mööda Rannu mõisa (2.1 km) ja sealt kirdesse Koopsi külani (2.5 km). Siin läheb tee üle kitsa järsuveerulise oru, kus võib näha aluspõhja paljastusi. Koopsist üle Paju mõisa, Metsküla ja Hirvu küla (põhja-lõuna sihis viiruline vooremaastik!) Hirvu mäele (kõrgeim koht kihelkonnas!), kuhu on Koopsist nimetatud teed kaudu 7.6 km. Siit üle Valguta mõisa ja Lapetukma küla Paaslangi orgu kihelkonna lõunapiiril (7.0 km). Lapetukma küla kohal läheb tee üle laia madala Kaabre oru. Lõpuks võib jätkata rännakut piki Paaslangi orgu kuni Sautre ja Taremeta talu vahel metsas oleva luidestikuni (3.0 km), kust pöörata tagasi üle Rõngu Pritsu raudteejaama (13.4 km). Rännaku kogupikkus Jõesuust kuni Pritsu jaamani — ligi 66 km (sellest kihelkonna piirides 52.5 km), mida võiks sooritada 2–3 päevaga.

Kirjanduslikud allikad. Körber, Ed. Phil.: Kirchen-Chronik von Randen. Extract aus Pastor Körbers Livländische Prediger-Matrikul 1836 (käskkirjana Rannu kiriku arhiivis). — V. Stryk, L.: Beiträge zur Geschichte der Rittergüter Livlands I. Dorpat 1877. — Hagemeyer: H., Materialien zu einer Geschichte der Landgüter Livlands, II. Riga 1837 — Die Evangelisch-Lutherischen Gemeinden in Russland I. St. Petersburg 1911. — Mühlen, L. v. z.: Zur Geologie und Hydrologie des Wirtsjärw-Sees. Abhandl. d. preuss. geol. Landesanstalt. Berlin 1918. — Paucker, M. G.: Vermessung des Embachs, seines Laufes und seiner Profile im Sommer d. J. 1808. Dorpat 1855. — Riigi Statistika-Keskbüroo: Riikline aadress-raamat 1924. — Reguljatiivõ ili spiski sborov i povinnostei, otbõvajemõh ev.-ljut. prihodami. Riga 1902.

Kaartidest on tarvitatud 1-verstalist topograafilist kaarti.

Arhiivid: Rannu ev.-lut. arhiiv, kus leidub rootsi-aegseid kirikuseadusi ja ametlikke akte.

[**Kaastöölised:** Rannu kirikuõpetaja J. Adamson (saatnud teateid kihelkonna ajaloo ja rahva elu kohta, korrektoori lugenud); üliõpil. H. Johnson (Tartu-Võru Rahukogu arhiivist teateid talude ostuaja kohta muretsenud); köster J. Kompus (korrektoori lugenud ja mõnesuguseid parandusi teinud); assist. H. Moora (ptk. „Muinasjäänused“); üliõpil. A. Parts (Toimkonna stipendiaadina kihelkonnas andmeid kogunud 1921. a. suvel); H. Peerna (päevapilte); üliõpil. H. Rumma (kihelkonna kaart), mag. geogr. J. Rumma (ptk-d „Arvustik“ osalt, „Vaimline elu“ osalt, kartomeetrilisi andmeid, toimetustöö); mag. geogr. A. Tammekann (ptk-d „Asend“ „Arvustik“ osalt, „Loodus“, „Inimene“ ja „Rändajaile“); seminari õpil. E. Tasa (mitmesuguseid andmeid kihelkonna kohta), üliõpil. E. Witoff† (päevapildid); üliõpil. J. Õunapu (ptk-d „Ajalugu“, „Koolid“, „Mõisad“ ja „Kirikud, palvemajad ja surnuaiad“).]